

Asia: VN/924/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain, puoluelain, vaalilain sekä kansalaisaloitelain muuttamisesta

Kysymys

Onko teillä huomioita esitysluonnoksessa olevista muutoksista vaalirahoituslakiin, puoluelakiin, vaalilakiin tai kansalaisaloitelakiin?

SAK pitää Marinin hallitusohjelman tavoitetta vaali- ja puoluelainsäädännön avoimuuden ja läpinäkyvyyden lisäämisestä kannatettavana. Keskusjärjestö keskittyy lausunnossaan yksinomaan vaalirahoituksesta annettuun lakiesitykseen.

Vaalirahoituksen vastaanottamisajan yhdenmukaistaminen puoluelaisissa määritellyn kampanja-ajan kanssa on perusteltu esitys. Esityksen mukaisesti mahdollisesti käyttämättä jääneet lahjoitukset siirtyisivät käytettäväksi seuraavissa vaaleissa. SAK kiinnittää huomiota siihen, että ehdokkaan tukiryhmän saamat tulot yleensä katsotaan yleishyödyllisen yhteisön saamiksi tuloiksi, jolloin ne useimmissa tilanteissa ovat verovapaata tuloa tai verovapaata lahjaa. Tämä vuoksi tukiryhmien toimintaan ja ehdokkaan saamiin tukiin kohdistuvan valvonnan sekä avoimuuden merkitys korostuu.

SAK pitää hyvänä, että myös mahdolliset kampanjan lainottajat tulee jatkossa ilmoittaa. SAK kuitenkin yhtyy apulaisoikeusasiamiehen kantaan ja toivoo, että myös lainojen vakuusjärjestelyt tulisi ilmoittaa.

Esityksen mukaan laki on tarkoitus saattaa voimaan 1.1.2023, jolloin eduskuntavaalikampanja-aika on jo käynnissä. SAK katsoo, että lain voimaantuloa olisi selvyiden vuoksi syytä siirtää kevään 2023 eduskuntavaalien jälkeiseen aikaan.

SAK:n mielestä avoimuuden ja läpinäkyvyyden lisäämiseksi nyt esitettyjen muutosten lisäksi pitäisi ilmoitusvelvollisuusrajaa laskea ja säätää kampanjakatto.

Latvatalo Eveliina
SAK ry - Järjestö-osasto järjestöpäällikkö Eija Harjula